

Kamienica jest jednym z charakterystycznych elementów ulicy Grunwaldzkiej – głównej ulicy Zasania, będącej częścią dawnego traktu węgierskiego, który pod koniec XVIII w. posiadał strategiczne znaczenie dla rozwoju miasta. Obecnie zabudowę ulicy stanowią budynki wzniesione w k. XIX i na początku XX w., o różnorodnej stylistyce i formie.

Kamienica wybudowana została w końcu XIX w. w duchu historyzmu, z dekoracją neorokokową. Wg informacji uzyskanych od mieszkańców, początkiem budowy był rok 1874, co nie znajduje potwierdzenia w źródłach, w górnej części fasady data 1901. W 1910 r. właścicielem był Jan Korej. W 1932 r. kamienica stanowiła własność Piotra Decowskiego, który wedle przekazu mieszkańców nabył ją za pieniądze zarobione na emigracji w Ameryce. Na krótko przed wybuchem II Wojny Światowej miała zostać przekazana przez bezdzietnego właściciela Salezjanom, jednak nie zachowały się informacje potwierdzające tę darowiznę. Po wojnie na skutek zmiany ustroju, kamienica przeszła na własność Skarbu Państwa i zostały z niej wyodrębnione nieruchomości lokalowe, które na początku XXI w. wykupili poszczególni mieszkańcy.

Sytuacja: Kamienica usytuowana jest na Zasaniu, w południowym pasie zabudowy ulicy Grunwaldzkiej, w zabudowie zwartej pomiędzy 2 kamienicami dwupiętrowymi przy ul. Grunwaldzkiej 17 i 21. Tworzy 4-boczny blok z podwórkiem pośrodku z 3 sąsiednimi kamienicami przy ul. Poniatowskiego 4 i 6 (od str. pld) i ul. Grunwaldzkiej 21 (od str. zach).

Materiał, konstrukcja, technika: budynek zbudowany z cegły pełnej, otynkowany; stropy płaskie, żelbetowe, w piwnicach stropy Kleina; więźba dachowa drewniana, stolcowa; dach kryty blachą i papą; schody trójbiegowe francuskie, z dębowymi stopniami, ze spocznikami lekko wklęsłymi i pierwszymi stopniami o zaokrąglonym kształcie; poręcz kuta; dwukolorowe posadzki ceramiczne z czasów budowy w sieni i części klatki schodowej na parterze, poza tym współczesne płytki ceramiczne, stolarka drzwiowa: drewniana, z okresu budowy zachowane drzwi wejściowe główne dwuskrzydłowe, przeszklone, w partii górnej z dekoracyjną metalową kratą, z nadświetlem, plicinowe, zdobione snycerką, drzwi w sieni dwuskrzydłowe, przeszklone, z nadświetlem, plicinowe, część okien w części frontowej drewniana, ościeżnicowa pojedyncza, trójpodziałowa o prostokątnym nadświetlu, pozostałe wymienione na plastikowe, okna poddasza dwupodziałowe, na klatce schodowej drewniane okna trójpoziomowe, jednodzielne, na parterze współczesne witryny.

Rzut: na planie litery L utworzony przez dwa stykające się skrzydła, 1- i 2- traktowe, ze ściętym narożnikiem od strony podwórza; w części centralnej usytuowana jest klatka schodowa, wszystkie kondygnacje powtarzają ten sam układ, z wyjątkiem piwnicy, w której skrzydło jednotraktowe zostało skrócone.

Bryła: budynek trójkondygnacyjny, całkowicie podpiwniczony, ze strychem, nakryty dachem dwuspadowym.

Elewacja: elewacja frontowa trójkondygnacyjna, 6-osiowa, w 2 i 3 kondygnacji trójpłaszczyznowa; parter boniowany pasowo, okna bez dekoracji, gzyms wieńczący parter ujęty w całość z ciągłym gzymsem podokiennym I piętra, tworzą razem cokół dla pilastrów flankujących przeszła 2 i 3 kondygnacji, podtrzymujących rozbudowany fryz z gzymsem wieńczącym; pilastry zdobione wąską, pionową pliciną, na całej wysokości, z głowicą wolutową z elementami roślinnymi, dekoracyjne obramienia okienne I piętra obejmują dekorację podokiennika: cokoliki zdobione tarczą z campanullą, pomiędzy którymi występują pliciny dekorowane ornamentem rocaille'owym, w centrum i po bokach, na cokolikach pilastry dekorowane do ¼ wysokości rocaillem, wyżej kratką regencyjną i akantem, o głowicy powtarzającej formę z dużych pilastrów, nadokienniki w formie belkowania z fryzem, dekorowanym wypukłym ornamentem małżowinowym w centrum i po obu bokach, zwieńczonym profilowanym gzymsem podtrzymywanym przez woluty, okno i drzwi osi centralnych o podobnej dekoracji, lecz nadokiennik przykryty gzymsem wygiętym w łuk, którego wnętrze zdoła dekoracja w postaci kartusza z motywem zbliżonym do lilii, flankowanego przez dwa smoki; II piętro z balkonami na przślachs skrajnych, okna i drzwi ujęte profilowaną opaską wspartą i zakończoną od góry zwiniętym akantem, w górnej partii dekoracja w postaci putta podtrzymującego zwinięty w wolutę akant z pięcioramienną gwiazdą w jego polu, zwieńczony muszlą, flankowana rocaille'ami, gzyms podokienny ciągły, przerywany w partii pilastrów, podokienniki w formie ornamentowanego fartuszka uformowanego z elementów roślinnych, na środku między oknami kapliczka w formie niszy wspartej na uskrzydłonej anielskiej główce, otoczonej od góry lukiem z datą 1901, zwieńczonej wygiętym w łuk gzymsem z rocaillem i wolutami, w niszy stojąca na cokoliku figurka św. Kingi w stroju księżnej z krzyżem i kościołem w rękach; elewację wieńczy profilowany gzyms wsparty na zdobionych kroksztynach, poniżej rozbudowany fryz z 4 głowami męskimi na przedłużeniu pilastrów, pomiędzy nimi po 2 okna poddasza rozdzielone prostokątnymi polami, ujętymi wydłużonymi kroksztynami, powyżej dwa ornamentowane pasy: niższy kostkowy i wyższy kimation joński; elewacja tylna gładko tynkowana z balkonami na każdej kondygnacji.

Wnętrze i wyposażenie: wnętrze zachowało pierwotny układ, sięń doprowadza do klatki schodowej, na której znajdują się wejścia do 3 mieszkań, układ ten został powtórzony na każdym z pięter, dodatkowo na parterze znajduje się wyjście na podwórko. Stosunkowo bogate wyposażenie pierwotne prezentowane jest przez drzwi główne, drzwi prowadzące z sieni do klatki schodowej z fragmentarycznie zachowaną szybą barwioną i dekorowaną drobnymi kwiatami, ozdobne, dwukolorowe

<p>14. Kubatura</p> <p>4634,04 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>pow. użyt. 583,92 m² pow. zabud. 292 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>Mieszkalne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>Usługowo - mieszkalne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>1974 r. – modernizacja budynku poprzez wprowadzenie instalacji gazowej i wodno - kanalizacyjnej, wyburzenie pieców kaflowych, wymiana stolarki, zastąpienie drewnianych stropów żelbetowymi, remont dachu – wymiana blachy na blachę i papę, remont elewacji, wykonanie pionów sanitarnych.</p> <p>1998 r. – adaptacja lokalu na parterze na potrzeby punktu kasowego – wymiana płytek, oświetlenia, obniżenie sufitu, obłożenie ścian płytami gipsowo-kartonowymi, wprowadzenie witryn.</p> <p>2001 r. – adaptacja lokalu na parterze na potrzeby salonu fryzjerskiego – wymiana parkietu, okien drewnianych na plastikowe, wprowadzenie ścianek działowych, obniżenie sufitów, wprowadzenie witryn.</p> <p>2005 r. – przekształcenie lokalu mieszczącego punkt kasowy na sklep „Sara”.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan obiektu konstrukcyjnie dobry. Zniszczone tynki elewacji frontowej i tylnej. Zabytkowe posadzki w sieni i klatce schodowej zużyte. Zniszczona zabytkowa stolarka okienna. Ubytki w stolarce i zdobionej metalowej ramie drzwi głównych wejściowych. Zniszczone drzwi prowadzące z sieni do klatki schodowej. Ubytki w balustradzie klatki schodowej.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Przygotowane projekty do remontu elewacji, klatki schodowej, dachu, wymiany drzwi.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

*Uwaga wykonana i ramowa praca studentów
przez studentów UŁd - Historię Sztuki*

25. Opracował

tekst

Justyna Woźniak, czerwiec 2011 r.

plany, rysunki

Piotr Selwa, czerwiec 2011 r.

zdjęcia fotograficzne

Roksana Grabowska, czerwiec 2011 r.

miejsce przechowywania negatywów:

w posiadaniu autora zdjęć

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

22. Bibliografia

Wykaz ulic i domów w mieście Przemyśl, Przemyśl 1910, 1932

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania)

1. Miejscowość PRZEMYŚL gmina: MIEJSKA PRZEMYŚL powiat: PRZEMYSKI województwo: PODKARPACKIE	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KAMIENICA przy ul. Grunwaldzkiej 19	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. opisu, plany, zdjęcia
--	--	---

posadzki w sieni i części klatki schodowej, kutą balustradę schodów.

Instalacje: elektryczna, wodno-kanalizacyjna, telefoniczna, odgromowa, gazowa.

Zdjęcia:

1. Widok ogólny
- 2.3. Elewacja tylna
- 4.5. Drzwi główne wejściowe
6. Drzwi w sieni
- 7.8. Posadzka w sieni
- 9.10.11. Klatka schodowa
12. Okna I piętra
13. Okna II piętra
14. Nisza z figurą św. Kingi
- 15.16. Fryz poddasza

2)

3)

<p>1. Miejscowość</p> <p>PRZEMYŚL</p> <p>gmina: MIEJSKA PRZEMYŚL</p> <p>powiat: PRZEMYSKI</p> <p>województwo: PODKARPACKIE</p>	<p>2. Obiekt (nazwa jak w karcie)</p> <p>KAMIENICA przy ul. Grunwaldzkiej 19</p>	<p>3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)</p> <p>zdjęcia</p>
---	---	---

4)

5)

6)

7)

8)

<p>1. Miejscowość</p> <p>PRZEMYŚL</p> <p>gmina: MIEJSKA PRZEMYŚL</p> <p>powiat: PRZEMYSKI</p> <p>województwo: PODKARPACKIE</p>	<p>2. Obiekt (nazwa jak w karcie)</p> <p>KAMIENICA przy ul. Grunwaldzkiej 19</p>	<p>3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)</p> <p>zdjęcia</p>
---	---	---

19)

10)

1. Miejscowość

PRZEMYŚL

gmina: MIEJSKA PRZEMYŚL

powiat: PRZEMYSKI

województwo: PODKARPACKIE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA przy ul. Grunwaldzkiej 19

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

zdjęcia

12)

13)

14)

15)

16)